

လီၤခါၤသးကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအလံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်ဆုကညီဖိခဲလၢာ်

ဖဲကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢမုၢ်နံၤဆၢက့ၤအလီၢ်ပျဲထီၣ်(၃၆)ဝိတဝီ

ကညီနံၣ် ၂၇၆၀နံၣ်, သူကီလါလီၤ(၉)သီ/ခရံၣ်နံၣ် ၂၀၂၁နံၣ်, လါအ့ဖြၣ်(၅)သီ

ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢဒီးကညီဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်စၢ,

တနံၤအံၤမ့ၢ်ဝဲကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢမုၢ်နံၤ ပျဲထီၣ် (၃၆) ဝိတဝီန့ၣ်လီၤ. လၢကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢမုၢ်နံၤဆၢက့ၤအလီၢ်အံၤ မ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢဖိ
ဒီးကညီကလုာ်လၢကီၢ်ပျဲ, ကီၢ်ချဲခဲလၢာ်ကပူၤဖျါမၤန့ၢ်အိၣ်ကဲ, ထုၣ်ဖျါထီၣ်က့ၤလၢတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်ဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ်
က့ၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်သဘျု လၢအဆိအချ့တက့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ပဝဲကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘၣ်သ့အဒိၣ်အအါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ၁၉၈၅နံၣ်, လါအ့ဖြၣ်(၅)သီအနံၤပကီၢ်ခိၣ်ဘိၣ်မ့ၢ်ဒီးခိၣ်နါအါဂၤဒုးအိၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢဒ်သိးကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မူ
ဒါ လၢ ထံကီၢ်ဒီးပျဲကလုာ်အဂီၢ် ဒီးလီၤဆိဒ်တၢ် လၢပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ကသ့ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ခိၣ်နါတဖၣ်န့ၣ်ပျဲ ဒီး ဒုးအိၣ် ထီၣ်
က့ၤဝဲကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအံၤအသိး လၢပတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲမ့ၢ်အိၣ်သန့က့ၢ် ခိၣ်နါတဖၣ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲပျဲ, ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးပျဲ
ဒီးပဖံးသကိးမၤသကိးတၢ်တဂၤလၢပသန့ဒ်ဝဲအဂ့ၤကတၢ်အလိပလဲခိဖျိတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ်သ့ဝဲဒီးပတၢ်ကရၢကရိအံၤဆၢထၢၣ်
ဂါၢ် ကျဲဝဲတုၤမ့ၢ်ဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဟံးလုာ်ဟံးပျဲက့ၤပခိၣ်ပနါလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢဒီးမၤတ့ၢ်တၢ်လၢကညီပိၣ်
မုၢ်ကရၢအဂီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်မံပကသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသး, ဟံးန့ၢ်သကိးအတၢ်ဂ့ၤတဖၣ်ဒီးမၤသကိးတၢ်အဂ့ၤက
တၢ် ဒ်သိးပကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢ အတၢ်တိၣ်တၢ်မုၢ်လၢကလၢ ထီၣ်ပျဲထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤဒ်စါအတၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်အိၣ်
ဝဲအသိးပထံၣ်ဘၣ်လၢပပျဲကလုာ်ကညီပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဂုၢ်ကျဲးစးယုကျဲးဒီးယုန့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, န့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်လၢ
ထံဂုၢ်ကီၢ်သးဂ့ၢ်ဝီ, ပျဲကလုာ်ဂ့ၢ်ဝီလၢတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ခဲအပတီၢ်ပတီၢ်ဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢက့ၤပပျဲကလုာ်ပျဲတဝါသ့ၣ်တဖၣ်လၢကျဲအကပၤက
ပၤအလိမ့ၢ်တၢ်သးခုဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢကပီၤလၢပဝဲကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအဂီၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ပဟံးလုာ်ဟံးပျဲဒီးဟံးပနီၣ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကိးဂၤ
အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးဒီးတကတီၢ်ပီပက့ၢ်မုၢ်ဘၣ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကိးဂၤဒ်သိးကပၣ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်အါထီၣ်လၢထံကီၢ်ပျဲကလုာ်အဂီၢ်ဒီး
အဒိၣ်ကတၢ်လၢပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်အံၤပဆၢဒီးမုၢ်လၢလၢ ပကမၤလၢကပီၤဘၣ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢမုၢ်နံၤဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်ခုသးခုအပူၤဘၣ်ဆၣ် တၢ်ခဲလၢာ်ကဲ
ထီၣ်က့ၤလၢတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢတၢ်ကျဲတ့ၢ်အီၤသ့ၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်အသးတသ့ဘၣ်ခိဖျိသုးမိဖိရိအတၢ်ထီၣ်
ဒုးဟူးဂဲၤဆူၣ်ဆူၣ်ကိၤကိၤအလိန့ၣ်လီၤ. ပမၤလၢကပီၤကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢမုၢ်နံၤဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်တသ့ဘၣ်အိၣ်ဝဲခဲနံၣ်လံန့ၣ်လီၤ. ကညီပိၣ်မုၢ်
ကရၢမုၢ်နံၤပျဲထီၣ်(၃၅)ဝိတဝီန့ၣ်ပမၤလၢကပီၤအီၤတသ့ခိဖျိခိၣ်ဝံး(၁၉)တၢ်ဆါအါအတၢ်ရၢလီၤအသးလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီတဘျုအလိဒီးတ
နံၣ်အံၤပမၤလၢကပီၤကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢမုၢ်နံၤပျဲထီၣ်(၃၆)ဝိတဝီတသ့စ့ၢ်ကိးဘၣ်ခိဖျိပယီၤသုးမိဖိရိအတၢ်ဟံးဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤဒီး
ထီၣ်ဒုးမၤအၣ်, မၤဟးဂီၤဝဲဒ် ကညီပိၣ်မုၢ်ကဝီတဖၣ်ခိဖျိတၢ်ခဲလီၤကျိဖးဒိၣ်လၢပျိပျိတၢ်ဒုးမ့ၢ်ဂ့ၤဒီးလၢကတီၢ်ယုာ်ဒုးသုး တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်
လီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယုၤ, တၢ်သံတၢ်ပျဲ, တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီး တၢ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤအိၣ်ဝဲအါမးလၢကညီလီၢ်ကဝီတဖၣ်လၢမုၢ်ဆါတနံၤအံၤ ဒုး
အိၣ်ထီၣ်န့ၢ်ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢလၢတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးတကတီၢ်ပီတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဆူၣ်လၢကဒုးဟးဂီၤကွံာ်ပယီၤသုးမိဖိရိလၢအအါ
သီဒိၣ်မးတဖုအံၤန့ၣ်လီၤ.

တနံ့အံ့ ပမလကပီ ကညီပိတ်မုန်ကရအမုန်နံ့မုန်တသ့ဘဉ်ဆဉ် ပစံးပတြာဒီးဟ်လဟ်ကပီဘဉ်ကညီပိတ်မုန်ကရခိဉ်နုာ်ပုမ သ ကိးတၢ်လၢအပတီၢ်ဒီးပတီၢ်ဒၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်မုန်အိဉ်လၢတၢ်အိဉ်သးအယံးအစ့ဒီးဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်တၢ်ကိတၢ်ခဲဒိဉ်ဒိဉ်မုန်မုန်အပူဘဉ် ဆဉ် တဟ့ၣ် အယဉ်နီတဘျီဒီးဂုဉ်ကျဲးစးမၤသကိးတၢ်လၢကရတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူတကးဘဉ် မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်မၤစၢၤတၢ်ဒုးထီဒါသုး မိစိရိလၢကျဲအကပၤကပၤဒ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢအိဉ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အသိးအယံးန့ၣ်လီၤ.လၢသ့တၢ်ဂုဉ်ကျဲးစး ဟ့ၣ်လီၤသးမၤသပုၤပုၤအယံ ပဟ်လုာ်ဟ်ပူသ့ဒီးဟ်လဟ်ကပီသ့ဒိဉ်မး လၢသ့မုန်ပိတ်မုန်လၢအပတီၢ်ထီဉ်ဘး လၢသ့ထံသ့ကိးဒီးသ့ပုၤ ကလုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ခိဖျိသ့တၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးအယံကဲထီဉ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါအိဉ်အအါလၢပတၢ်မၤသကိးတၢ်လၢခါဆူမဲာ်ညါအဂီၢ်အါမးစ့ၢ် ကိးန့ၣ်လီၤ.

ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ပတဆၢလၢတၢ်ကကွၢ်ကဒါကွၢ်ဆူ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအကျဲဘဉ်ဆဉ် ပယီၤသုးမိစိရိတဖၣ် လၢအအဲၣ်ဒီးဟံးစိဟံးကမိ တဖၣ် အဲၣ်ဒီးဒိဉ်စိလၢ ထံကိးတဘျီအံၤအပူအယံ ဒ်အဝဲသ့ၣ်အိဉ်ဒီးတၢ်တိာ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလီၤတံၢ်လီၤဆဲးအသိး ဟံးန့ၣ်ဆူတၢ်စိတၢ်ကမိ တကးဘဉ်, မၤသံဆူၣ်မၤသံစိးထံဖိကိးဖိကမုာ်တဖၣ်, ထီဉ်ဒုးန့ၣ်ဆူၣ်ကညီဟီဉ်ကဝီၤဒီးကလုာ်ဒုဉ်တၢ်ဟံးဆၢဟီဉ်ကဝီၤတဖၣ်လၢတၢ်စု ကဝဲချးစိဒီးကဘီယုာ်ဒုးသုး လၢတၢ်တဘျီသ့အီၤလၢထံလီၢ်ကိးပူတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဘဉ်တဖၣ်အယံ ကလုာ်ဒုဉ်ဒီးထံဖိကိးဖိကမုာ် သ့ၣ် တဖၣ်ဘဉ်ယုာ်မ့ဟးဖျိဒီးကဲထီဉ်ပုၤလီၢ်အိဉ်ကမ့ၢ်ဂီၢ်မုာ်ဂီၢ်ပလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.ပယီၤသုးမိစိရိတဖၣ်အံၤတမံခဲမံသပုၤနီတဘျီ ဘဉ်, ထီဘိအဝဲသ့ၣ်အိဉ်ဒီးတၢ်ကူၣ်လၢ ကမၤဟးဂီၤ, မၤလီၤပျီဒီးမၤလီၤမၤကွံာ်ပပုၤကလုာ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယံ ပဆၢဒီး မုာ် လၢလၢ ပပုၤကလုာ်ဒီးပခိဉ်ပနၢ်ခဲလၢာ် ကအိဉ်ဒီးတၢ်ပလီၢ်ပဒိသး, ကအိဉ်ဒီးတၢ်ယုာ်ဖိးလၢ တၢ်ဖံးသကိးမၤသကိးအပူ စးထီဉ်လၢခိဉ်နုာ် ဒီး တုၤ လီၤလၢ ထံဖိကိးဖိကမုာ်အပတီၢ်ဒၣ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ. လၢ တၢ်ကိတၢ်ခဲတၢ်အိဉ်သးဒ်အံၤအယံ မံပသုတတုာ်စၢ်လီၤပဂံၢ်ပဘါတဂ့ၤ. မံပက အိဉ်ဒီးတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလိာ်ပသးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါလိာ်ပသးကဒဲကဒဲန့ၣ်တက့ၢ်.

လၢခံကတၢ်အဲၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်နီဉ်ထီဉ်လိာ်ပသးလၢ, ပယီၤသုးမိစိရိလၢဟံးန့ၣ်ဆူတၢ်စိတၢ်ကမိအံၤအဲၣ်ဒီးဒုးဖျိးကွံာ်ဝဲကညီကမုာ်ထံဖိ ကိးဖိမုာ်ဂ့ၤ, ကညီတၢ်ဟံး ဆၢမုာ်ဂ့ၤဒီးအိဉ်ဒီးတၢ်ကူၣ်အအါအသီသီ အါမံအါကလုာ်လၢ ကမၤလီၤမၤကွံာ်ဝဲပပုၤကလုာ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ် အယံမံပကအိဉ်ဒီးတၢ်သးစွံ ကတုၤ, သးသဟီဉ်လၢအဆူၣ်ဒီးထီဒါသကိးသုးမိစိရိအတၢ်ပတၢ်ပြးဒီး အတၢ်ဆိဉ်တၢ်မၤနၢၤတဖၣ်လၢ တၢ်သးတဖျၢာ်ယီအပူန့ၣ်တက့ၢ်. မံပကမၤလီၤပျီကွံာ်ပယီၤသုးမိစိရိတဖၣ်အံၤခိဖျိပအိဉ်ဒီးတၢ်သးတဖျၢာ်ယီဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်ယုာ်ယုာ် ဖိးဖိး အယံန့ၣ်တက့ၢ်. လၢကညီပိတ်မုန်ကရမုန်နံ့ဆၢကွၢ်ပုၤထီဉ်(၃၆)ဝီတဝီအံၤ ပဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘဉ်ကညီပိတ်မုန်ကရမိ ယုာ်ဒီးကညီဖိ ခဲလၢာ် တကတီၢ်ယီပကွဲမုန်ဘဉ်စ့ၢ်ကိး ကညီဖိခဲလၢာ်လၢ ဖဲသ့အိဉ်အလီၢ်တပူလၢလၢ မံသုကဟံးလိာ်စု, ဟ်ဖျိဉ်သးတဖျၢာ်ယီ ဒီးမၤသ ကိးတၢ်လၢပပုၤကလုာ်အတၢ်မၤနၢၤဒီးတၢ်လဲၤထီဉ်လဲၤထီအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

မံကညီဖိခဲလၢာ်ကမၤန့ၢ်အိဉ်ကဲပုၤဒုဉ်ပုၤဒါထီဘိန့ၣ်တက့ၢ်.

လီၢ်ခါဉ်သးပဆူတၢ်ကမံးတံာ်
ကညီပိတ်မုန်ကရ